

Mens vi venter på et mirakel

Af Jørn Ditlev Eriksen, sygeplejerske Blad nr. 10/2005

Det var tæt på at være en helt almindelig torsdag aften, og jeg havde ingen anelse om, at jeg snart ville løbe tør for argumenter.

Jeg befandt mig på et hotel i skovkanten til et af de mest fredsommelige steder i Danmark sammen med Ida, som har været psykisk syg igennem mange år, og den engelske sygeplejerske Mike Smith, som har en ph.d.-grad i sammenhæng mellem psykoser og traumer.

Alt var ren idyl, lige indtil Ida begyndte at fortælle Mike om sine bivirkninger, og hvilken medicin hun fik. Da hun var nået til det sjette præparat, som skulle hjælpe hende i forhold til hendes sindslidelse, strejfede tanken mig da godt, at det var en pæn mængde. Mike spurgte uskyldigt Ida: "Hvorfor får du medicinen?".

Og Ida fortalte uden tøven, at det var på grund af, at hun hørte stemmer og var angst. Indtil nu var alt jo gået gnidningsfrit, men da Mike stillede sit næste spørgsmål, begyndte det at blive vanskeligere.

"Hjælper det på dine stemmer og din angst?"

Her tøvede Ida heller ikke, da hun svarede: "Nej."

Da Mike stillede sit tredje spørgsmål, var det lige før, at min underkæbe havde ødelagt det ellers nydelige porcelæn, som kaffen blev serveret i. "Hvorfor tager du den så?"

Ida kikkede over på mig med spørgende øjne, og det var tydeligt, at hun forventede, at jeg kunne fremtrylle et fornuftigt svar.

Mike havde stillet tre spørgsmål, som enhver ved tante Sofie og onkel Georges guldbrillup kunne have stillet, og nu sad vi helt mundlamme, mens ordene klumpede sig sammen i vores talecentre.

Mike fornemmede hurtigt, at ingen af os ville benytte vores taletid, så han forsøgte at genoplive vores tænkning ved at komme med et eksempel:

"Det er underligt, at vi forholder os anderledes til neuroleptika end til andre medicinske præparater. Forestil dig, at du går op til lægen, fordi du har hovedpine, og lægen giver dig nogle piller. Efter nogen tid går du igen til lægen, fordi pillerne ikke virker. Ville det være sandsynligt, at lægen ville foreslå, at du fortsatte med pillerne, selvom de ingen effekt havde?"

Efter at have sundet mig lidt var jeg igen i stand til at formulere en sammenhængende sætning. Jeg fortalte Mike, at jeg har lært, at der er 90 pct. chance for at få et tilbagefald inden for to år, hvis man stopper sin neuroleptiske behandling.

Nu havde Mike fundet det store smil frem.

"Fortæller du mig, at man kan få et tilbagefald, hvis man stopper med at tage noget medicin, der ikke virker?"

Da jeg endnu en gang var løbet tør for svar, fortsatte han:

"Du har ret på den måde, at hvis du har fået neuroleptika gennem lang tid, så tager det lang tid at trappe ud, selvom medicinen ikke har haft nogen positiv effekt. Men hold fast i, at når vi taler om stemmer, så forsvinder de for 50 pct., mens de tager medicinen, men hos 40 pct. forbliver stemmerne uanfægtet. Neuroleptika kan give en vis lettelse, men det er en fejltagelse at forveksle det med en behandling og ikke foretage sig yderligere. Brugen af medicin bliver langt mere positiv, hvis vi betragter den som et redskab og ikke som en løsning. Alt for ofte giver vi medicin, selvom den ingen positiv effekt har. Det er, som om vi går og venter på, at der skal ske et mirakel, og at medicinen pludselig vil virke."

Så henvendte han sig direkte til Ida.

"Du er nødt til at tage dig selv mere alvorligt og følge med i, hvilke fordele og ulemper der er i forhold til de seks præparater, du får."

Jeg forstod godt Mikes pointe, men jeg følte mig som en dårlig tjener, der havde serveret en stor stærk cocktail, uden at overveje, om hun i forvejen havde fået nok.

"Brugen af medicin bliver langt mere positiv, hvis vi betragter den som et redskab og ikke som en løsning."